

Pressmeddelande

Stockholm, 2012-06-15

Transparency International Sverige: Pengar, politik och makt: korruptionsrisker i Europa

Transparency International i Berlin varnar i en ny rapport, som sammanfattar slutsatser och rekommendationer från 25 europeiska integritetsstudier (inklusive Sverige), att det nära förhållandet mellan företag och regeringar har dels lämnat utrymme för korruption och dels undergräver ekonomisk stabilitet i Europa.

Rapporten belyser bristerna i den styrning som har bidragit till de finansiella och politiska skandaler som inträffat i nästan alla europeiska länder under det senaste året.

Transparency International uppmanar till bland annat reglerad lobbying och ökad transparens i finansieringen av politiska partier.

Rapporten "Pengar, politik och makt: korruptionsrisker i Europa" lyfter fram avsaknaden av insyn i hur beslut fattas och politiska grupper finansieras. Nitton av de 25 länderna som är med i studierna har ännu inte reglerat lobbying, och endast tio förbjuder dolda politiska donationer.

"Runtom i Europa är många av de institutioner som definierar en demokrati och möjliggör för ett land för att stoppa korruption svagare än vad man trott. Denna rapport lyfter fram oroväckande frågor i en tid då transparent ledarskap är nödvändigt för att Europa ska kunna lösa sin ekonomiska kris", säger Cobus de Swardt, Transparency International.

Tre fjärdedelar av européerna anser att korruption är ett växande problem i sina egna respektive länder. Det sista året har Europa sett korruptionsrelaterade rättegångar i Frankrike och Italien, politiska korruptionsskandaler med involverande parlamentsledamöter (Storbritannien), pensionsbedrägerier (Norge), svägerpolitik (Tjeckien, Rumänien) och intressekonflikter (Bulgarien, Finland, Slovenien). I Sverige har media flitigt rapporterat om bland annat nationalarenor, vårdinrättningar och andra tvivelaktiga upphandlingar.

Denna rapport är den första omfattande bedömningen av kapaciteten hos europeiska länder att bekämpa korruption, och baseras på studier av mer än 300 nationella institutioner i 25 stater.

Politiska partier, näringslivet och den offentliga förvaltningen låg sämst till vad gäller att stå emot korruption, medan riksrevisorer, ombudsmän och valmyndigheter låg bäst till. I rapporten konstateras också att Europa har starka och välutvecklade rättsystem.

Alltför många regeringar är inte tillräckligt ansvarstagande vad gäller de offentliga finanserna speciellt med avseende på offentliga upphandlingar - som uppgår till mycket stora belopp varje år. Ännu värre är att bara två länder har tillräckligt skydd för whistleblowers.

Med starka 'vakthundar' i form av bl.a. ombudsmän, riksrevisioner, rättsapparater och brottsbekämpande organ är Danmark, Norge och Sverige bäst skyddade mot korruption. Men även i dessa länder kvarstår vissa svagheter, särskilt när det gäller politisk finansiering.

Andra korruptionsrisker i Europa inkluderar:

- Tolv (12) länder har inget övre tak för politiska donationer från individer,
- Sjutton (17) länder saknar uppförandekoder för parlamentariker, medan offentliggörande av deras intressen och tillgångar är begränsad i ytterligare elva länder.

Rapporten "Pengar, politik och makt: korruptionsrisker i Europa" samlar bedömningen av 25 nationella integritetssystem: Belgien, Bulgarien, Tjeckien, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Tyskland, Grekland, Ungern, Irland, Italien, Lettland, Litauen, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Schweiz och Storbritannien. Projektet är en del av ett paneuropeiskt antikorrupsionsinitiativ, som stöds av Europeiska kommissionen.

Läs mer om den svenska studien "*Motståndskraft, oberoende, integritet – kan det svenska samhället stå emot korruption?*" på TI Sveriges hemsida www.transparency-se.org.

Ytterligare information om projektet finns på www.transparency.org/enis.

Kontaktinformation:

Alf Persson,
projektkoordinator ENIS,
Transparency International Sverige,
e-post: alf.persson@transparency-se.org,